

มันสำปะหลัง

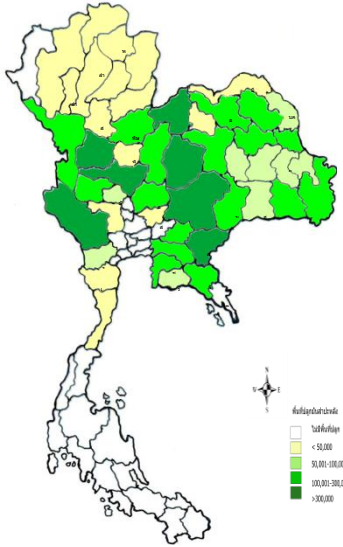
ชื่อไทย : มันสำปะหลัง

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : cassava, tapioca

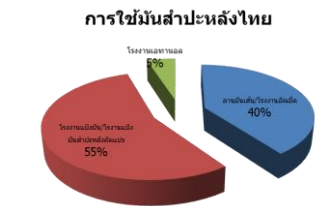
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Manihot esculenta Crants*

โดย นางวิลาวัลย์ วงษ์เกษม (นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ)

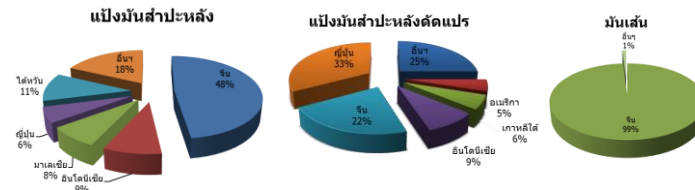
โทรศัพท์ (02-5614765)

ปริมาณการใช้มันสำปะหลัง ปี 2559

ตลาดส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไทย

พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง มี 50 จังหวัด จังหวัดที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยวมาก ได้แก่

1. นครราชสีมา
2. กำแพงเพชร
3. ชัยภูมิ
4. กาญจนบุรี
5. อุบลราชธานี
6. นครสวรรค์
7. สระแก้ว

ฤดูกาลผลผลิต(ร้อยละออกสู่ตลาด)

ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
2.68	5.80	7.83	16.38	18.64	18.97	14.36	5.84	2.15	1.99	2.22	3.14
ปี 2558			ปี 2559								

สถิติการผลิต			
รายการ/ปี	2557	2558	2559
จำนวนผู้ปลูก (ครัวเรือน)	528,347	528,347	550,909
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ล้านไร่)	8.431	8.592	8.899**
ผลผลิตรวม (ล้านตัน)	30.022	30.910	31.807
ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	3,561	3,598	3,574
ราคาที่เหมาะสม (บาท/ตัน)	2,265	2,265	2,160
ต้นทุนผันแปร	5,638.3	5,638.3	5,748.53
ต้นทุนคงที่	1,010.3	1,010.3	1,025.53
ต้นทุนรวม(ไร่)	6,648.6	6,648.6	6,773.88
ต้นทุนรวม (กก.)	1.89	1.89	1.90
แหล่งรับซื้อมันสำปะหลัง			
ลานมัน	891	891	891
โรงแป้ง	79	79	79
โรงมันอัดเม็ด	11	11	11
โรงงานเอทานอล	7	7	7
พันธุ์ส่งเสริม			
ระยะของ 5 ระยะของ 7 ระยะของ 9 ระยะของ 11 ระยะของ 72 ระยะของ 60 ระยะของ 90			
เกษตรศาสตร์ 50 หัวยบง 60 หัวยบง 80			

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ	ประเทศผู้ผลิตสำคัญ	ประเทศผู้นำเข้าสำคัญของโลก
มันเส้น : จีน	พ.ท. (ล้านไร่)	แป้งมันฯ : จีน: 51.15% ไต้หวัน 10.60%
มันอัดเม็ด : นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น โตโก อเมริกา ลาว	เวียดนาม 3.5	มาเลเซีย 8.39% ญี่ปุ่น 6.08 % บราซิล 3.90 %
แป้งมัน : จีน ไต้หวัน อินโดนีเซีย	อินโดนีเซีย 7.5	ไต้หวัน : 10.60 % มาเลเซีย : 8.39%
แป้งมันตัดแปรรูป : ญี่ปุ่น จีน	บราซิล 11.8	ญี่ปุ่น : 6.08 % บราซิล : 3.90%
อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ มาเลเซีย	กานา 5.2	มันเส้น+ จีน : 99.42 % อื่นๆ 0.58%
ประเทศคู่แข่งที่สำคัญ : เวียดนาม อินโดนีเซีย	แทนซาเนีย 23.6	มันอัดเม็ด + นิวซีแลนด์ : 72.33%
		ญี่ปุ่น : 17.15% โตโก : 5.91% อเมริกา : 2.46 %
		ลาว : 1.35%

หมายเหตุแหล่งที่มาของข้อมูล : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมศุลกากร

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>การผลิต</p> <p>มันสำปะหลังเป็นพืชทนแล้ง ทนทานต่อสภาพแห้งแล้งได้ดี ต้องการน้ำน้อย และปลูกได้ในพื้นที่ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ</p> <p>ปัจจุบัน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นผู้ส่งออกอันดับ 1 ของโลก มูลค่าการส่งออกรวมมากกว่า 70,000 ล้านบาทต่อปี 2. ผลผลิตใช้ในประเทศ 23% อยู่ในรูปบริโภคตรง (แป้ง) 16% อาหารสัตว์ 5% และพลังงาน 2% 3. มีการกีดกันการนำเข้าของประเทศต่างๆ <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดโควตานำเข้า ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ - การเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มของจีน ทำให้ผลผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยมีราคาสูงขึ้น <p>ประเทศคู่แข่ง คือ เวียดนาม</p> <p>นางวิลาวัลย์ วงษ์เกษม นักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมศุลกากร(มันสำปะหลัง)</p>	<p>การผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การระบาดของเพลี้ยแป้งในบางพื้นที่ทำให้ผลผลิตต่ำ ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งประเทศลดลง 2. ผลผลิตกระจุกตัว โดยในช่วงกลางฤดูมีผลผลิต 3. ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูง เนื่องจากค่าจ้างแรงงาน ราคาปัจจัยการผลิต 4. ประสิทธิภาพการผลิตต่ำ เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ <p>การแปรรูป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มันเส้นที่ผลิตได้ในปัจจุบันมีสิ่งเจือปนมาก 2. เทคโนโลยีการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ค่อนข้างจำกัด 3. การวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลายยังมีน้อย <p>การตลาด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ราคาหัวมันสำปะหลังสดไม่มีเสถียรภาพ ทำให้มีความเสี่ยงในการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเนื่องจากราคาวัตถุดิบผันแปร 2. เป็นสินค้าที่ต้องพึ่งตลาดต่างประเทศ ทำให้ราคามันสำปะหลังที่เกษตรกรขายได้มีความแปรปรวนค่อนข้างสูง 3. การซื้อขายผลผลิตของเกษตรกรเกือบทั้งหมดขายในรูปหัวมันสดเป็นชนิดคละ นอกจากนี้ยังขาดการรวมกลุ่มทำให้ขาดอำนาจต่อรอง 4. การส่งออกมีตลาดค่อนข้างจำกัด ทั้งแป้งมันสำปะหลังและมันเส้น 5. การแข่งขันตัดราคาของผู้ส่งออก ส่งผลให้ราคาที่ได้รับซื้อหัวมันสำปะหลังจากเกษตรกรต่ำ 6. การกีดกันทางการค้าด้วยมาตรการที่มีใช้ภาษี เช่น มาตรฐาน HACCP ของสหภาพยุโรป 	<p>การผลิต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งให้ความรู้แก่เกษตรกรในการป้องกัน และกำจัดเพลี้ยแป้งให้ครอบคลุมทั่วประเทศ 2. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ 3. เพิ่มการใช้ในประเทศ ทั้งเป็นเอทานอล และอุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆ 4. สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อการเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิต และการจัดการแปรรูป/การตลาด 5. เร่งรัดการวิจัยเครื่องจักรกลในไร่ เพื่อทดแทนแรงงาน <p>การแปรรูป</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนอุตสาหกรรมมันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ที่อุตสาหกรรมเดิมและใหม่ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากเศษเหลือของอุตสาหกรรม 2. การเจรจาเปิดการค้าเสรี เพื่อให้สามารถเข้าสู่ตลาดได้มากขึ้น รวมทั้งการรักษาตลาดเดิม โดยคำนึงถึงการปรับโครงสร้างการผลิตมันสำปะหลัง เพื่อให้สามารถแข่งขันในระดับสากล 3. สนับสนุนการทำสัญญาข้อตกลง เร่งรัดกลไกการทำงานของระบบการซื้อขายล่วงหน้าและระบบประกันความเสี่ยงเพื่อเป็นหลักการประกันรายได้ของเกษตรกร 4. เร่งรัดการปรับปรุงกฎหมายที่มีผลต่อการจำกัดการผลิตและการใช้มันสำปะหลังในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น กฎหมายสุรา สรรพสามิต <p>การตลาด เจรจาททางการค้า เพื่อลดการกีดกันและขยายตลาดสนับสนุนระบบ logistic ที่มีประสิทธิภาพ</p>